

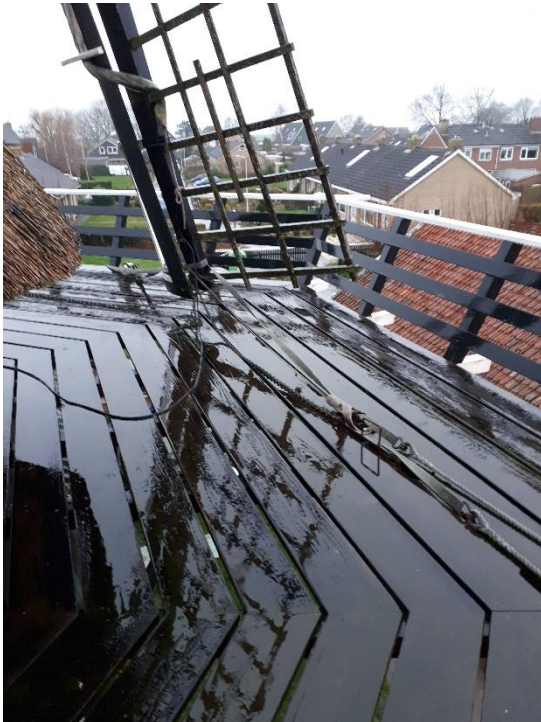
Houtzaagmolen De Jager

De februaristormen

Februari bracht twee stormen met zich mee, eerst 'Ciara' en een week later 'Dennis'. Voor de molenaars belangrijk om hierop voorbereid te zijn. We nemen diverse maatregelen, zodat de molen deze stormen zonder kleerscheuren doorkomt. Ook deze keer was er gelukkig geen schade.

Wat doen we dan allemaal bij het naderen van een storm? Het eerste wat we doen is het gevlucht (de wieken) recht op de wind zetten. De kap met het gevlucht kan 360 graden draaien en wordt kruien genoemd. Bij een storm willen we de wind recht van voren, omdat de molen daarvoor gebouwd is en zo op zijn sterkst is. Zou de wind bijvoorbeeld van achteren komen, dan kan dat desastreuze gevolgen hebben. Daarnaast is het natuurlijk erg belangrijk om de molenwieken goed vast te zetten. Naast een ketting worden er ook spanbanden gebruikt, zoals op de eerste foto is te zien. In de kap wordt de rem ook nog eens extra geborgd.

Het belangrijkste is dan gedaan, maar om de windvang van het gevlucht iets te verminderen, kunnen we de uiterste 2 meter van de fokken uitnemen. Bij de uitleg aan bezoekers geven we vaak aan dat we de wieken kunnen vergelijken met 4 zeilbootjes: de fok met het grootzeil. De molenzeilen worden na elke draaidag geklampt achter de fokken of zijn niet eens nodig bij harde wind, maar de houten fokken blijven altijd zitten. Wel is het mogelijk om de uiterste 2 meter van de fokken uit te nemen. Op de tweede foto is te zien de zogenoemde windborden eruit zijn gehaald.

Het onderste "end" is vastgezet met een ketting en spanbanden. Ook de bliksemafleider is te zien.

De windborden zijn uitgenomen.

Benodigde zaagwind

We krijgen ook vaak de vraag bij welke windsnelheden er kan worden gezaagd. Bij een houtzaagmolen is dat normaliter bij een wind tussen de 3 en 7 Beaufort. Bij windkracht 3 worden alle zeilen voorgelegd en naarmate de wind toeneemt, worden de zeilen steeds verder opgerold. Bij windkracht 6-7 zijn de zeilen geklampt, soms de windborden uitgenomen en staat de molen een stuk "onder de wind". De wieken worden dan iets uit de wind gedraaid. Dit alles om te voorkomen dat de molen te snel loopt. Dit heeft alles te maken met het binnenwerk. Hier komen we bij één van de volgende edities op terug.

Het grove geschut

In de vorige editie lieten we zien dat er een rommelige stapel van wilgenhout achter de molen lag. Klaar om opgehaald te worden. In twee ritten is dit opgehaald door de molenmaker (totaal 3,5 m³). Het waren nogal flinke stukken, dus we waren maar wat blij met de hulp van André Kramer en de tractor!

De balken worden gebruikt als vangblokken voor diverse molens. Dit betreft de rem van de molen.

Marc en Siebolt begeleiden een wilgen balk.

Een mooie vracht van wilgenhout.

Al vaker hebben we laten zien dat de molen het grove werk doet en dat in de werkplaats het fijne werk plaatsvindt. Zo werd er eind februari weer een mooi tafelblad afgeleverd. Daarnaast is Titia Sibson uit Woudsend met een experiment bezig geweest van een iepen schaaldeel. Dat krijgt vast een vervolg!

Jan zet de stempel op de plank van Titia, terwijl Lourens de afwerking van het tafelblad verzorgt.

Het tafelblad is gereed en wacht op vervoer.

De iepen plank van Titia Sibson is klaar. O.a. met een stempel van De Jager.